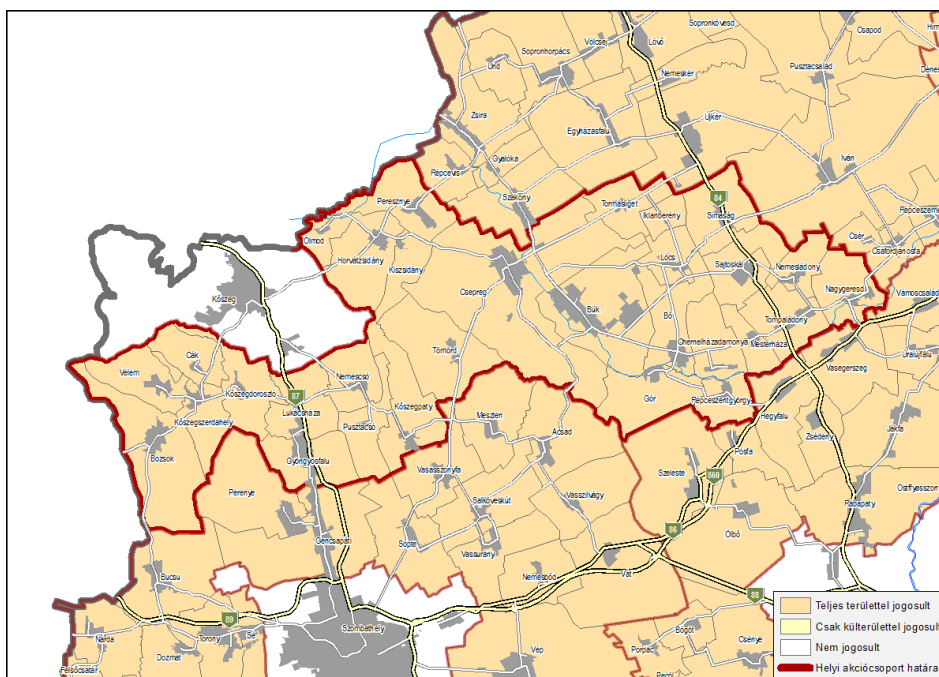

UTIRO TÉRSÉGFEJLESZTŐ EGYESÜLET

2023-2027

HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

Elnökség által elfogadva

2024. január 29.

Tartalom

Rövidítések jegyzéke.....	3
Bevezetés.....	4
1. A HFS és a KAP ST kapcsolata.....	5
2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése.....	9
3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	11
4. Horizontális célok.....	13
4.1 Esélyegyenlőség.....	14
4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem.....	14
5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések.....	15
6. Külső koherenciák azonosítása.....	18
7. Helyzetfeltárás.....	21
7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása.....	21
7.2 SWOT analízis.....	24
8. A stratégia beavatkozási logikája.....	26
8.1 A stratégia jövőképe.....	27
8.2 A stratégia célhierarchiája.....	27
9. Cselekvési terv.....	28
9.1 Az intézkedések leírása.....	28
9.2 Együttműködések.....	30
9.3 Kommunikációs terv.....	32
9.4 Egyéb, a HACS által megvalósítani tervezett projekt.....	33
10. Monitoring és Indikátorok.....	33
10.1 Monitoring.....	35
10.2 Az indikátorok megadása.....	36
11. Indikatív pénzügyi terv.....	39
Mellékletek.....	39

Rövidítések jegyzéke

EU Európai Unió

HACS Helyi Akciócsoport

HBB Helyi Bíráló Bizottság

HF Helyi Felhívás

HFS Helyi Fejlesztési Stratégia

IH Irányító Hatóság

KAP Közös Agrárpolitika

KAP ST Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv

LEADER Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében

SWOT Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer

VP Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 - 2020

KÁEHÉ Közösség által elismert helyi Értéktár

Bevezetés

A 2023-2027-es programozási időszakot felölelő agrár-vidékfejlesztési ciklusban, a KAP ST keretében, az előző programozási időszakokhoz hasonlóan, ismételten van lehetősége az UTIRO Térségfejlesztő Egyesületnek HACs megalakítására, valamint új HFS megalkotására.

Közös célunk olyan ágazatok felett átívelő olyan környezeti és energetikai zöldprogramok és innovációk támogatása, mely egyrészt a bővülő Natúrparki települési tag települések, a környezetvédelmi kérdésekre nyitott civil szervezetek megmozdulásainak, beruházásainak segítése, amelyek, fenntarthatóak rámutatnak azok fontosságára, valamint elősegítik az induló és mikro és kis vállalkozások erősödését, aktív részvételét a fejlesztésekben. Ezen fő célkitűzésen belül a következő fejlesztési prioritások fogalmazzuk meg:

- „A közösség által elfogadott helyi értékekre alapozott közösség és gazdaságfejlesztés”
- „A közösség által elfogadott, helyi értéket előállító civil szervezetek és önkormányzatok pályázat alapú segítése”
- „A vállalkozások létrejöttének és működésének együttműködéseket alapul vevő fejlesztése

Továbbá célunk, az animációs és LEADER együttműködési tevékenységünk keretén belül, a meglévő közösség által elfogadott helyi értékeink bemutatása, közösségünk aktív tagjainak, önkéntesek bevonásával, rendezvényekhez köthetően megismertetése, a saját térségünk és egyéb LEADER közösségekkel!

A tervezett felhívásainkban, egyetértve tagságunk és az egyesület Tervező csoportjával, reagálni szeretnénk a térségi igényekre, melyek a vállalkozások értékalapú fejlesztése. Vállalkozások eszközparkjának fejlesztése, alternatív energiás beruházások támogatása, új, hiánypótló technológiák kiépítése a közös célunk. Térségi önkormányzataink és civil egyesületeink részére, értékrendezvények megtartását, hozzá kapcsolódó eszközparkjának fejlesztését és saját alapítási céljai szerinti tevékenységeik támogatását valósítanánk meg.

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata

Az UTIRO Társégfejlesztő Egyesület HFS-ének illeszkedő KAP-CÉLKITŰZÉS kódja és leírása:

S08 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdészetet is beleértve.

Az EREDMÉNYMUTATÓ kódja és leírása

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket.

Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACs-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACs-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACs-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket a térségi szereplők valósítanak meg.

A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACs-ok kizárólagos feladata és felelőssége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACs részére.

A HACs működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HACs legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACs-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACs-ok támogathatják a projektterületek pályázattá történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A LEADER program hét alappilléreinek megvalósítása

- 1) Területalapú megközelítés:
- 2) Alulról építkező megközelítés:
- 3) Innovativitás:
- 4) Integrált megközelítés:
- 5) Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek:
- 6) Hálózatépítés, együttműködés:
- 7) Helyi partnerség(ek), HACs-ok helyi szintű szerepvállalása

A működés és tervezés során kötelező érvénnyel jut előtérbe a LEADER 7 alappillére, részletezve, mint:

1. Területalapú megközelítés

A területalapuló megközelítés a kisebb, homogén, gazdasági és társadalmi szempontból egyaránt összetartozó térségeket tekinti a vidékfejlesztés célterületének, amelyeket gyakran egy tőről fakadó hagyományok, helyi identitás, az összetartás szellemisége, illetve közös szükségletek és elvárások jellemeznek. Az itt született stratégia kidolgozása során könnyebb a helyi erősségek és gyengeségek, veszélyek és lehetőségek feltérképezése, a helyi adottságok felismerése és a fenntartható fejlődés szempontjából legfontosabb célok azonosítása. 2021-ess adatok alapján 17336 fő él vidékies térségben fejlesztési területünkön. A két statisztikai kistérségben 31 település található, mely közül egy, Kőszeg emelkedik ki közülük, 12000 fő körüli lakosságával. A Kőszegi kistérségben így 16 település, a Felső-Répcementi kistérségben 15 település található.

2. Alulról építkező megközelítés

A LEADER leginkább egyedi jellemzője. A helyi szereplők részt vesznek a stratégiáról való döntésben és térségük elsődleges ügyeinek meghatározásában. A tapasztalat azt mutatja, hogy a lentől felfelé építkező megközelítést nem a nemzeti és/vagy regionális hatóságok által alkalmazott fentről lefelé történő megközelítés ellenpólusaként kell felfogni, inkább össze kell hangolni mindezeket, és együtt dolgozni, hogy hatékonyabb, átfogó eredményt lehessen elérni.

Háromoldalú partnerség: a vállalkozói-, civil- és közsféra

A „helyi fejlesztési társulás”, úgynevezett helyi akciócsoport (HACS) létrehozása és működtetése a LEADER-szemlélet eredeti és fontos jellemvonása. A HACS feladata, hogy felvázolja és megvalósítsa a helyi fejlesztési stratégiát, döntéseket hozva a források megtervezéséről, felhasználásáról és kezeléséről. Azért lehetnek eredményesek, mert

- összegyűjtik, egyesítik és ösztönzik az elérhető emberi erőforrásokat a közsférából, a magán-, a civil- és az önkéntes szférából;
- a kapcsolódási pontok felismerésével, közös projektek és több szektort érintő akciók révén összehozzák a helyi résztvevőket, így megvalósul a térségi szinergia és elérhető a gazdasági versenyképesség növeléséhez szükséges kritikus tömeg;
- folyamatos konzultáció segítségével elősegítik a kooperációra való nyitottság elterjedését, a különböző vidéki szereplők között párbeszédet, akiknek gyakran kevés tapasztalata van az együttműködésben;
- támogatják az alkalmazkodás folyamatát a mezőgazdasági ágazat változásaihoz (például minőségi termékek, élelmiszerláncok), a vidéki gazdaság sokrétű kihívásaihoz, a környezettudatos életmódhoz.

Ők döntenek a helyi vidékfejlesztési stratégia fő irányairól, részletes tartalmáról, majd a támogatandó projektekről is. Tapasztalt és gyakorlott csapattagokkal, illetve a szükséges döntéshozatali hatáskörrel felruházva a HACS egy olyan szervezeti modellt képvisel, amely képes pozitívan befolyásolni a térségfejlesztés összetett folyamatait.

3. Innovativitás:

Az innováció minél szélesebb értelmét véve jelentheti egy új termék, egy új folyamat, egy új szervezet vagy egy új piaci stratégia bevezetését, ami egyaránt érvényes a falusi és városi térségekre. Abból adódóan, hogy a vidéki térségeknek kis népsűrűségük és alacsonyabb színvonalú infrastruktúrájuk van, kevesebb a kapcsolatuk a kutatási és fejlesztési központokkal, nehezebb lehet számukra az innovatív megoldások fellelése és alkalmazása. Ezt segíti elő a térségek közötti tapasztalatcsere, a máshol működő jó gyakorlatok átvétele, valamint az információs és kommunikációs technológiák kiaknázása.

4. Integrált megközelítés

A LEADER nem egy ágazat fejlesztési programja: a helyi fejlesztési stratégiának több ágazatra ki kell terjednie, a tevékenységek számos formáját együtt kezelve. A helyi akciókat és projekteket tehát úgy kell összekapcsolni és koordinálni, mint egy összetartozó egészet. Az integráció mindemellett érinthet egyetlen ágazatban megvalósuló fejlesztéseket, de a környezeti kölcsönhatásokat, a különböző érintett gazdasági, társadalmi, kulturális szereplők és ágazatok közötti kapcsolatokat mindig célszerű figyelembe venni.

5. Sajátos irányítása és finanszírozási módszerek:

Térségünkben jellemzően az országos tendenciákra és alkalmazott fejlesztési módszerekre hasonlító megközelítéseket alkalmaznak a térségi szereplők! A Vas megyei fejlesztési központ a Megyei Közgyűlés és a megyei Fejlesztési program hatáskörébe tartozik az Önkormányzatok és a térségi gazdasági szereplők közép és hosszútávú cselekvési terének meghatározása. A helyi értékek, környezetvédelem, közösségeink erősítése alapelvek jól rímelnék az UTIRO által eddigiekben alkalmazott helyi stratégiáinak alapjaihoz.

A saját tőkével való ellátottság nem jelentős. Térségünk kettő iparilag fejlett települése, Bük és Lukácsháza mondhatja el, hogy önerő biztosítása, illetve projektjeinek előfinanszírozása megoldott. Más, mikro településeink és azok vállalkozói, civiljei, kénytelenek, tagi kölcsönök és banki hitelek igénybevétele melletti finanszírozási lehetőségek igénybe vételére hagyatkozni.

Projektek átlagos beforgatása illetve lezárása, kifizetése a ciklus végén is lassú volt, nem egyszer egy éven túli kifizetések is jellemezték. Így a projektek finanszírozása jelentős feladatot jelentett pályázóinknak.

A térségi szervezetek projekt-önerőképessége megfelelő, arra saját forrásból illetve rövidlejáratú kölcsönöket, hiteleket igénybe véve oldják meg a projektgazdák. Az előfinanszírozáshoz kapcsolódó finanszírozásra kevesen képesek! Itt már majdnem minden pályázó banki finanszírozást keres. Számukra a gyors és pontos ügyintézésrel együtt járó kifizetések befolyása jelent segítséget! A projektelőleghez való hozzáférés, annak könnyebb igénylése számos leendő ügyfél számára adhat segítséget!

6. Hálózatépítés, együttműködés:

A hálózati működés magában foglalja az eredmények, tapasztalatok, eljárások és módszerek cseréjét az EU-n belüli, vidékfejlesztésben érintett LEADER akciócsoportok, vidéki térségek, közigazgatási és egyéb szervezetek között, függetlenül attól, hogy közvetlenül LEADER kedvezményezettek-e. A hálózati működés a jó gyakorlatok átadásának, az innováció elterjesztésének és az egymás iránti nyitottságra való építésnek az eszköze. Mivel kapcsolatot, működő összeköttetést alakít ki az emberek, a projektek és a vidéki térségek között, segíteni tud bizonyos vidéki régiók elszigeteltségének lebontásában.

Együttműködés:

A kooperáció továbbmegy, mint a hálózati működés: feltételez egy helyi akciócsoportot, amely közös projektet vállal fel egy másik régió vagy tagállam LEADER-csoportjával, illetve egy hasonló megközelítést alkalmazó csoporttal az unión kívüli országokból. Lehetővé teszi számukra, hogy külső tapasztalatok és értékek bevonásával adjanak választ bizonyos problémáikra, vagy aknázzák ki előnyös adottságaikat. Egy példa: közös marketing-stratégia kidolgozása olyan térségekkel közösen, ahol hasonlóak a természeti adottságok, a jellegzetes termékek, vagy a turisztikai jelentőséggel bíró kulturális értékek.

Az UTIRO Társégfejlesztő Egyesület minden eddigi és jövőbeni intézkedése követi ezen LEADER alapelveket.

7. Helyi partnerség(ek), HACS-ok helyi szintű szerepvállalása

Helyi HACS-ok szerepvállalása 2 fő rendelet által meghatározottan valósulhat meg térségünkben is. Ezek a 2021/1060 EU rendelet. (33. cikk) és a 2021/2115 EU, ST rendelet.

A vidékfejlesztés, mint a Közös Agrár Politika „második pillére”. Célkitűzés szerint javítja a vidéki térségek társadalmi, környezeti és gazdasági fenntarthatóságát, és ezáltal megerősíti a jövedelemtámogatásból és piaci intézkedésekből álló „első pillért”.

Ezért, az Unió Vidékfejlesztési Programja, a KAP 2023-2027 főbb célkitűzései, mint

- mezőgazdasági és erdőgazdálkodási ágazat versenyképességének előmozdítása (KAP I.)
- a fenntartható természetierőforrás-gazdálkodás és az éghajlat-politikai fellépés biztosítása (KAP II.)
- a vidéki gazdaságok és közösségek földrajzi szempontból kiegyensúlyozott fejlődésének megvalósítása, melynek fontos eleme a munkahelyteremtés és a munkahelyek megőrzése (KAP III.)

Az UTIRO Társégfejlesztő Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégiája, a KAP célkitűzéseivel egyeztetve a következő célokat fogalmazza meg:

- Vidéki versenyképesség fokozása, munkahelyek megtartása és fejlesztése célkitűzéshez kapcsolódóan meghirdeti a térségi mikro és kis vállalkozás alapítási és fejlesztési intézkedését. Kiegészítő jelleggel alkalmaznánk a VP vállalkozásfejlesztési, együttműködési felhívásaival összhangban, azokat a mikrovállalkozási, közösség által elfogadott helyi érték előállítói, értékesítői körben a HACS területére korlátozva.
- KAP III. célkitűzéshez kapcsolódóan vidéki közösségek fejlődése és megtartása céljából a HACS tervezi meghirdetni a non profit szférát támogató intézkedését, mellyel a helyi önkormányzatok és civilek közösség által elfogadott értékek megőrzését és bemutathatóságát növelő megmozdulásait támogatja.

Irányadó jogszabályok:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről.

2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése

Az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület a HFS készítési munkának 2022 év elején fogott. A HFS tervezés megkezdésekor, a munkáról már 2021 decemberében Elnökségi döntés értelmében egy közös és kölcsönös monitoring és elemzői munka megbízással láttunk neki a Sághegy LEADER Egyesülettel. Az előző időszak valamennyi munkája és eredménye megvizsgálásra került, így a monitoring, a pályázati munka, egyesületi, munkaszervezet és HFS is, csakúgy, mint a sikeresen megvalósított projektek felmérése is. Az új tervek az új HFS megalapozó dokumentumai lettek ezek a tanulmányok Egyesületünk életében. Az IH által kitűzött konkrét HFS írási előkészítő munkát 2022 decemberében kezdtük meg. A tervezés során 2 darab fórumot, 1 darab Elnökségi ülést és 2 db HFS Tervezői csoport ülést tartottunk. Ezen alkalmakról minden alkalommal beszámoló készült és nyilvános információk közlés is történt honlapunkon.

A projektötlet adatlap gyűjtését szintén 2022 decemberben kezdtük meg. A „HFS Tervezői Csoport” megalakulása után indítottuk meg hivatalosan munkánkat. Az adatlapot tagjainknak elektronikus úton is elküldtünk, illetve a honlapunkon és a Facebook oldalunkon is közzé tettünk. Elektronikus úton 16 darab, személyes konzultáció alkalmával 34 darab projektötlet adatlap került kitöltésre Egyesületünknél. A HFS elkészítésében segítő résztvevő összesen 167 fő vett részt, ebből 28 fő közszférát, 19 fő civil szférát, 120 fő vállalkozó szférát képviselte, illetve a kettőtágú munkaszervezeten, és az Egyesület elnökén kívül egyéb vidékfejlesztési szereplők is – pályázati szakemberek - elfogadták meghívásunkat, s részt vettek a HFS tervezés folyamatában. Közülük 43 fő fogalmazta meg tapasztalatait, a térségi fejlesztési szükségleteket.

A LEADER nem csupán egy program elnevezése, hanem maga a megközelítés, amelynek keretében a vidékfejlesztés az alulról érkező ötletek összességéből építkezik. Az irányelvek figyelembe vételével a következő módon valósítottuk meg a HFS elkészítését!

A, Legfontosabb érintettek beazonosítása

Térségünk valamennyi Önkormányzata, (30 település) aktív civil szervezetei és vállalkozói bevonásával kezdtük meg a tervezést már 2022 év elejével. Tagságunkon túl minden térségi szereplőt és érdeklődőtől származó gondolatot szívesen vettünk HFS-ünk kidolgozásakor.

B, Párbeszéd biztosítása

Projektötlet gyűjtő adatlapok online kitöltésével, szakemberek által készített tanulmányok átvizsgálásával és arról való konzultációval biztosítottuk a hozzászólás és javítási szándék, új gondolatok bevonását az elképzeléseinkbe.

C, Fórumok és munkacsoportok szervezése

Tervező munkacsoport felállítása mellett Konzultációs Fórumok szervezésével biztosítottuk a tagság és érdeklődő térségi szereplők véleményének figyelembe vételét és azok beépítését a HFS-be.

D, Folyamatos kapcsolattartás

Online felületeinken, Facebook, weblap, emailes elérhetőségeinken, telefonos illetve személyes, ügyfélszolgálati időben és rendezvények keretein belül folyamatosan biztosítottuk a kapcsolattartási lehetőséget, minden érdeklődő számára.

E, Hátrányos helyzetű csoportok bevonása

Megkerestük a térségben működő kisebbségi, nemzetiségi Önkormányzatok, Egyesületek tagjait is, hogy lehetőséget biztosítsunk számukra az őket érintő Stratégia részek véleményezésére is.

F, A térség inaktív egységeinek megkeresése

Beazonosítottuk és felkerestük azokat a kisközösségeket és apró településeket, akik a tervezési folyamatokban, a LEADER közösség munkájában eddig nem vettek részt aktívan. Részükre, gondolataik közlésére külön beszélgetéseken adtunk lehetőséget a megnyilvánulásra.

G, A helyi közösségi együttműködések és igények felmérése

Az elmúlt időszak sokat javított az együttműködési hajlandóságon a térségünkben. Ezen vonalat erősítve, minden lehetséges felületen és Fórumon hangoztatjuk az erre alapuló LEADER-szerű megközelítést előtérbe helyezését a projektek esetén is.

	Helyszín	Dátum	Témák	Részt vevők száma
Fórumok	Bük	2022.12.07	HFS előkészítés	19 fő
	Lukácsháza	2022.12.08	HFS előkészítés	8 fő

Munkacsoporti/ Tervezői ülések, megbeszélések	Lukácsháza	2022.11.30	HFS tervező bizottság alakulás	9 fő
	Tömörd	2022.12.15	Projektötlet értékelés	7 fő
	Tömörd	2023.04.19	HFS átdolgozás egyeztetés	9 fő

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosságszáma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

- a) A lefedni kívánt települések mérhető jellemzői, összefoglaló adatai (pl. területméret, lakosságszám).

Vas megye észak régiójában, az osztrák határ mentén, HACS-unk területén a 2021-ess adatok alapján 17336 fő él vidékies térségben. A két statisztikai kistérségben 31 település található, név szerint: Bozsok, Bő, Bük, Cák, Chernelházadamonya, Csepreg, Gór, Gyöngyösfalu, Horvátzsidány, Iklanberény, Kiszsidány, Kőszeg, Kőszegdoroszló, Kőszegpaty, Kőszegszerdahely, Lócs, Lukácsháza, Mesterháza, Nagygeresd, Nemescsó, Nemesládony, Ólmod, Peresznye, Pusztacsó, Répceszentgyörgy, Sajtoskál, Simaság, Tompaládony, Tormásliget, Tömörd, Velem, melyek közül egy, Kőszeg város emelkedik ki, 12006 fős lakosságával. Kőszeg város mérete folytán nem fejlesztési területünkhöz tartozó település, azonban vezetése fontosnak érezte, hogy támogató tagságával erősítse az UTIRO Egyesület céljait! A Kőszegi kistérségben így 16 település, a Felső-Répcementi kistérségben 15 település található. Térségünk Ausztriával határos régiója Magyarországnak, mely hagyományait és történelmét, lakosságát illetően a mai Burgenlanddal mutat hasonlóságot, mely egykor az Őrvidék nevet viselte. Falvaink közt találunk magyar, horvát, sváb, vagy más bontásban megfigyelve, katolikus és evangélikus településeket a legváltozatosabb összetételben. Történelmük, hagyományaik, gondolkodásmódjukat, világlátásukat és egymás mellett élés képességét örökítő képessége teszi fejlesztési szempontból, homogénné régióinkat. Fő településeink a városok, Bük és Csepreg, valamint a térségi központ Lukácsháza és Bő települések.

- b) Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek, összefogások.

Az előző Fejlesztési ciklusokban is központi szervező erőnek tartottuk a LEADER szerű együttműködések megvalósítását. Munkaszervezeti szinten animációs tevékenységünk keretén belül több jármódon is bejárható turistaútvonalat alakítottunk ki térségi szereplők közt, vagy egységes „Csomópont” márkanev alatti vásári megjelenést biztosítottunk tagjainknak és egyéb helyi értékhozóknak.

Térségek közti Együtműködések tekintetében az első LEADER ciklus keretében, Lukácsházán létrejött helyi gyümölcsfeldolgozási projektben vettünk részt a Sághegy LEADER Egyesülettel és Lukácsháza község Civil szervezetével, a Borbarát Hölgyek Egyesületével. Az elmúlt ciklusban a Nyugat-Dunántúli HACs Akadémia Projekt keretén belül a térségünk összes LEADER szervezetével együtt önképző projektet szerveztünk és bonyolítottunk le. A konzorciumban megvalósult projekt keretén belül egy egymás munkáját segítő és önfelkészítő, képző folyamatot indítottunk, mely során a konzorciumi partnereknél megvalósult, képzések és rendezvények keretén belül fejlesztettük saját képességeinket. Egyesületünk vállalása szerint, itt a projekt résztvevők eredményeit és a HACs Akadémia projektünket mutattuk egy közel 100 oldalas színvonalas kiadvány készítésével.

Térségi hálózatos fejlesztő együttműködési tevékenységünk során az UTIRO LEADER Egyesület aktívan részt vett a Észak-vasi Foglalkoztatási Paktum létrehozásában, annak stratégiai tervezésében, a Kőszeg és Vidéke Vállalkozói Platform és a Csepregi Kistérség Gazdasági Platform kialakításában, az Írott-kő Program és a Felső-Répcementi Fejlesztési Konceptió megalkotásában. Aktív szerepet vállalt a Vas megyei Vidékfejlesztési Fórum megalakításában, annak munkáját meghatározó szereplője a HACs és egyesületünk munkaszervezet vezetője. Pártoló tagjai vagyunk a Vas megyei Turizmus Szövetségnek, melynek Széllid turisztikai munkacsoportját szintén az egyesületünk munkaszervezet vezetője koordinálja.

Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítelt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
LEADER Térségek közötti Felhívás keretén belül a HACs Akadémia projekt részeseként az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület gondozásában kiadásra kerül, egy az összefogás eredményeit rögzítő és népszerűsítő kiadvány, mely magába foglalja a Térségek közötti pályázat és a 2014-2020 időszak HACs-onként elért eredményeit, jó példáit. A kiadvány 3200	UTIRO Térségfejlesztő Egyesület	2 432 400 Ft	Záró kifizetési kérelem jóváhagyva
	Alpokalja-Fertő Táj Vidékfejlesztési Egyesület	1 125 000 Ft	Záró kifizetési kérelem jóváhagyva
	Órség Határok Nélkül Egyesület	1 244 620 Ft	Záró kifizetési kérelem jóváhagyva

<p>példányba készül, több mint 100 oldalas színes A/5 formátumú kiadvány, mely minden HACs számára 200-200 példány ingyenes átadásával biztosítja a HACs-ok munkájának megismerését, disszeminációját az egész működési területen.</p>	<p>A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület</p>	<p>2 300 000 Ft</p>	<p>Záró kifizetési kérelem jóváhagyva</p>
	<p>Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület</p>	<p>1 158 800 Ft</p>	<p>Záró kifizetési kérelem jóváhagyva</p>
	<p>Szigetköz-Mosoni-Sik Leader Egyesület</p>	<p>1 404 000 Ft</p>	<p>Záró kifizetési kérelem jóváhagyva</p>

c) Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást elérhetővé tevő központ(ok) stb.

Az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület 2008-ban két kistérség településeinek (30) (a Kőszegi és a Felső Répcementi Kistérség) bevonásával alakult, azonban a Kőszegi Kistérség meghatározó települése Kőszeg, nagysága folytán, nem vehetett részt a programban. Az egyesületét az UTIRO-t 74-en alapították, jelenlegi tagjainak száma 105 fő. Elsősorban a helyi civil szervezetek, vállalkozók köréből jött a növekedést biztosító tagság. A HACs és az Egyesület fő célja a Helyi Fejlesztési Stratégia végrehajtása, valamint a HFS - en túlmutató közösség- és hálózatépítő együttműködések kialakítása.

Az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület személyes kapcsolattartást és a térségünk szereplőinek személyes tájékoztatását az Egyesületi Irodájában biztosítja Tömördön, a Fő utca 87 szám alatt, reggel 8 és délután 16 óra között nyitvatartási időben. Internetes honlapunk a www.utiro.hu folyamatosan aktualizálva áll rendelkezésre az érdeklődők számára. Elektronikus levelező rendszerünkön keresztül kör-emailes megkeresésekkel tartjuk a kapcsolatot ügyfeleinkkel az info@utiro.hu címünkön keresztül. Mobiltelefonos elérhetőségeink igénybe vételével telefonos ügyfélszolgálatot is fenntartunk, ha személyes akadályoztatás miatt nem tudunk rendelkezésre állni.

Munkaszervezetünkben két fő főállású dolgozó dolgozik. A munkaszervezet vezető mellett a pénzügyi menedzser munkatársunk felel a naprakész információk átadásáért, illetve a folyamatos kapcsolattartás biztosításáért.

4. Horizontális célok

4.1 Esélyegyenlőség

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, szemléletformálás, amely magában foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

A dokumentum nem közvetít szegregációt, valamint törekszik csökkenteni az egyes csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACCS döntéshozó testületében (amely alatt a Helyi Bíráló Bizottságot értendő) legalább egy nő és legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

Az EU alapelveinek mentén egyaránt biztosítani kell mindenki számára a minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való egyenlő és időben történő hozzáférést, különös tekintettel, a fogyatékosokkal élőkre, a gyermekekre és a hátrányos helyzetű csoportokra.

A HBB összetételében fiatal vállalkozó tagunk bevonásával tudjuk biztosítani a fiatalok döntéshozatalba való bevonását előíró kötelemünket. Így mind a nők és a fiatalok HBB-s döntéshozó szerepvállalása biztosított a következő fejlesztési ciklusban.

A tervezett intézkedések célja a térségi beköltözők jobb integrálhatósága közösségeinkbe, településeink életébe. Vállalkozásaink fejlesztésével a térségi szolgáltatások elérhetőségét és értékeink megőrzését és fejlesztési központú tovább örökölhetőséget kívánjuk biztosítani.

4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem

Projektjeink megvalósítása során szem előtt tartjuk a környezetünk és értékeink megóvását és változatlan formában való átadását a bennünket követő generációknak. Rendezvényeink során ügyelünk a projektjeink környezethasználati terhelésének csökkentésére, a hulladékmennyiség minimalizálására, a környezeti zajterhelés visszaszorítására. Nem támogatjuk a káros anyagok kibocsátásával járó tevékenységek megvalósítását, úgymint hulladék és avarégetés, koromkibocsátást eredményező vállalkozói technológiák bevezetését, alkalmazását, úgymint fagyvédelmi füstölő és gyomirtó berendezések vásárlása. Felhívásainkban megjelenik a megújuló energiaforrás hasznosító technológiák bevezetésének támogatása.

5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

- Eredményes intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Helyi értéket örökítő civil szervezetek alapításának és működését szolgáló eszközeinek beszerzését támogató intézkedés	VP6-19.2.1.-90-C.1-17	6 db	3 db	6 919 465 Ft	6 919 465 Ft
Helyi értéket örökítő civil szervezetek attrakcióit, megmozdulásait támogató intézkedés.	VP6-19.2.1.-90-C.2-17	17 db	16 db	25 915 550 Ft	25 915 550 Ft
Települések helyi definiált értékleltárának elkészítését és dokumentálását segítő intézkedés	VP6-19.2.1.-90-Ö.1-17	28 db	26 db	18 709 070 Ft	18 709 070 Ft
Települési Önkormányzatok helyi értéket örökítő civil szervezetek támogatására megvalósított kisléptékű infrastrukturális és eszközbeszerzés támogató intézkedés	VP6-19.2.1.-90-Ö.2-17	15 db	13 db	40 141 376 Ft	40 141 376 Ft
Települések helyi definiált értékleltárának elkészítését és népszerűsítését segítő intézkedés	VP6-19.2.1.-90-Ö.3-19	1 db	1 db	988 888 Ft	988 888 Ft
Települések helyi definiált értékleltárát bemutató rendezvények támogatása	VP6-19.2.1.-90-Ö.4-21	9 db	9 db	8 106 511 Ft	8 106 511 Ft

Közösség által definiált helyi érték alapú, helyi termék előállítását, fejlesztését támogató intézkedés működő mikro vállalkozások számára	VP6-19.2.1.-90-V.2-17	35 db	27 db	318 892 513 Ft	318 892 513 Ft
Közösség által definiált helyi érték alapú, helyi termék előállítását, fejlesztését vállaló mikro vállalkozás alapítását, indulását segítő intézkedés mikro vállalkozások számára.	VP6-19.2.1.-90-V.3-17	9 db	8 db	20 810 039 Ft	20 810 039 Ft

Az előző tervezési időszak HFS Felhívásainak összegző értékelése a sikeres és jó alapokon nyugvó fejlesztési elképzelések megvalósulását mutatja. A közösség által elfogadott helyi értéktárak létrehozását és azok bemutatását lehetővé tevő felhívásaink eredményeként - három beadási körben Ö1, Ö3, Ö4 felhívásunkra - beadott pályázatok eredményeként településeinken a települési önkormányzatok által gondozott, fejlesztett és bemutatott értéktári dokumentumok jöttek létre, melyeket az Egyesület munkaszervezetének átadva és folyamatosan frissítve közösen tettük lehetővé más felhívásainkon való áttekinthető, és a közösség igényeit is figyelembe vevő fejlesztések indítását, megvalósítását. 36 db sikeres pályázat és értéktári rendezvény illetve elkészült dokumentum a mérőszáma az elképzeléseink sikerességének.

Önkormányzataink és civil szervezeteink kisléptékű ingatlanfejlesztését és eszközbeszerzését támogató felhívás eredményeként 13 db sikeres pályázattal lezárva a ciklust, egyesületi és önkormányzati sport, faluszépítő, közösségi célokat támogató fejlesztések valósultak meg. Az előzetes igények nagyobb léptékű fejlesztéseket is tartalmaztak, azonban a finanszírozhatóság és a Covid vészhelyzeti bezárkózás ezen a területen is éreztették hatásukat.

Civil szervezeteink és közösségeink erősítése, gyarapítása céljából meghirdetett civil felhívásaink (C1, C2 felhívások) 19 db sikeres pályázattal zárták a ciklust. Működési feltételeket biztosító eszközbeszerzések és alapítási működési költségek finanszírozása mellett az értékapoló alaptevékenységeiket támogató, megmozdulásokat megvalósítani segítő felhívásaink hatására 3 db új szervezet került alapításra és 16 egyéb esetben tudtuk támogatni közösségeink erősödését.

Vállalkozásaink számának gyarapítását és hiánypótló kapacitások bővítését szolgáló vállalkozói felhívásainkra (V2, V3, felhívások) 35 db pályázat érkezett be. Ezek keretében 8 db új mikro vállalkozás alapítását támogatta közösségünk és mellettük 27 db már működő helyi értéket képviselő vállalkozás fejlesztését segítettük. Forrásaink döntő százalékát ezen két felhívás gazdaságfejlesztő hatására biztosítottuk. Ezzel a mintegy 68 %-os allokációval és az indikátor 5 fő foglalkoztatott biztosításával elértük az elénk, térségi szinten kitűzött célokat.

- Továbbfejlesztendő intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke

Egyesületünk esetében nem kívánunk az eddig megjelentetett felhívásaink közül egyet sem tovább vinni és fejleszteni.

- Eredménytelen intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Mikro vállalkozások alapítását, inkubációját segítő mentorálási és menedzsment fejlesztési intézkedés.	VP6-19.2.1.-90-V.1-17	2	0	80 M Ft	0 Ft

Sajnos a Covid vészhelyzeti szabályozások, a közösségek munkájának és szervező lehetőségeik beszűkülése, a finanszírozás biztosíthatatlansága, valamint a banki és önkormányzatok támogatási lehetőségeinek minimális szintje miatt az előzetesen tervezett vállalkozások térségi inkubációját, integrációját segítő V1. felhívásunk sikertelen lett. Az ezen felhívás keretében tervezett tevékenységek egy részét Egyesületünk munkaszervezete önkéntesen megvalósította. A partner civil szervezetek, INE, Nap Íze Szoc. Szövetkezet azonban a tervezett munka elvégzésére nem látott már lehetőséget. Az ide tervezett forrásokat a térségi vállalkozások pályázatainak finanszírozásának biztosítására átcsoportosítottuk és sikeresen kipályáztattuk. A jövőben olyan felhívás meghirdetését, mely a civilek személyi erőforrásaira, illetve működési tőkéjére alapoznánk, ilyen magas összegben, nem látjuk megvalósíthatónak.

6. Külső koherenciák azonosítása

A tevékenységszintű lehatárolás alapjai:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HFS-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A 2023-2027-es Fejlesztési ciklus HFS tervezésekor az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület által tervezett intézkedések és már futó, illetve előkészítés alatt levő, más Operatív Programok, illetve hazai támogatások mellett jelennek meg. Az ezektől való elkülönítés és azokkal való koherencia általánosságban a következő módon állapítható meg:

- Fő szabályként, az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület valamennyi támogatást igénylőjére igaz, hogy támogatási kérelmet csak az Egyesületünk jelenlegi és jövőbeni tagjai nyújthatnak be, ha telephelyük a LEADER Egyesület működési területén található.
- A TOP Plus operatív program kiegészítéséül a Térségi közösségfejlesztési megmozdulások és animációk esetén a helyi megvalósítók bevonását döntő mértékben preferáljuk
- A GINOP Plus pályázatok esetén különbözőség, hogy a gazdaságfejlesztő és munkahely megtartó beruházások preferálása helyett az együttműködések meglétét helyezzük a kiválasztási eljárásnál előtérbe.

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése.

A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinteken rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt.

Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatóak olyan projektek, amelyek a léptékük, vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP Plusz

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztróforkockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik.

A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrál, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP Plusz

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére.

A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúságügyi, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelő műhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is, továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalusi stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötöttpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságszámú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelepülésen élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikrovállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Vármegyei Integrált Területi Programok

Vas Vármegye Megyei Közgyűlése által megfogalmazott területfejlesztési program az értékekre alapuló és azokat megőrizni kívánt vidékfejlesztésre teszi a hangsúlyt. Akárcsak Egyesületünk HFS-e, fontosnak tartja a helyi erőforrásokra épülő vidékfejlesztési megközelítést. Jövőbeni átfogó, nagyléptékű céljai, mint a gazdaságélénkítés és infrastrukturális fejlesztések mellett, az UTIRO kisléptékű helyi fejlesztési törekvései jól elkülöníthetőek, tőlük jól lehatárolhatóak a saját közösség által elfogadott helyi értéktári regisztráció segítségével.

7. Helyzetfeltárás

7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása

Térszerkezeti adottságok:

A települések számos eredményes tematikus együttműködést valósítottak meg az elmúlt időszakban a közműberuházások (vezetékes víz, gáz, szennyvíz, telefon) terén. Teljesen kiépített a kőszegi kistérségben a vezetékes víz, szennyvízcsatorna, földgáz, telefon, a belterületi csapadékvíz elvezető árokrendszer, aszfaltozott járda- és úthálózat folyamatosan megújul, változó ütemben. A Felső-Répcementi kistérségben 6 településen azonban a teljes közművesítés még nem fejeződött be, ami a térség nyomasztó hiányossága! Az említett kistérség lakásainak 30%-ban szennyvízelvezetés nem megoldott, csak egyéni szennyvízkezelés található. A lakásállomány több mint felében már használnak vezetékes gázt. Bár ebben néhány település mutatói elmaradnak a térségi átlagtól. Általános a széles sávú Internet, a kábel tv hozzáférhetősége, melyet egy-egy település esetén több szolgáltató képes biztosítani.

A kistérség közúti hálózata megfelelő sűrűségűnek mondható, a települések közti összeköttetés és a főutak elérése megoldott – emellett természetesen vannak települések, melyek megközelítése a periférikus helyzet következtében nehezebb és lassúbb. 20 km átlagos távolságban már két gyorsforgalmi úton (M85 és M86) is elérhető térségünk Magyarországról, illetve kettő gyorsforgalmi úton (Oberwart Schnellstrasse és S31) Ausztria felől is kinyílt a térségi közúthálózat. Előnyös a megyeközpont gyors elérhetősége is. A mellékúthálózat minősége a magyar átlaghoz hasonló, Ausztria mellett vizsgálva azonban gyengének minősíthető. Térségi kerékpárút hálózat csak Bük térségében, illetve a Hegyaljai települések egy részén található összesen 67 km hosszban.

Környezeti adottságok:

- 5 db országos jelentőségű természetvédelmi terület (Kőszegi hegység Csepregi Alsóerdei hámorok, Bük- Górvíztározó)
- 1 db országos jelentőségű tájvédelmi körzet (Őrségi Nemzeti Park)
- 28 db helyi jelentőségű védett természeti terület.
- A terület gazdag védett növény (84 faj)- és állatfajokban (166).
- A fokozottan védett csak itt élő fajok száma 16 db
- Natura 2000 területei: a Kőszegi-hegység, a Gyöngyös-patak és Kőszegi Alsórét, valamint az Ablánc-patak völgye, mint kiemelt jelentőségű, különleges természet-megőrzési területek.
- Egyedülálló szubalpin klíma, vonzó természeti környezet és különleges természeti értékek találhatóak nálunk
- A levegő tisztasága jó, nincsenek a térségben szennyező ipari üzemek, többször felmerült már a klimatikus gyógyhelyé minősítése a Kőszegi hegységnek.
- Vizek állapota általában jó. Fő vízfolyása a Répce és a Gyöngyös, az Alpok keleti lábainál eredő kis folyók. A pannon korú rétegek és a rájuk települő kavicsos hordalékkúpok is jelentős mennyiségű réteg vizet tárolnak a két folyó övező vidék kiemelt vízbázisnak tekintett védett terület. A felszíni vízfolyások vízminősége I. osztályba sorolható, országosan szinte csak itt van elegendő mennyiségű oldott ásványi anyagokat, illetve oxigént tartalmazó édesvíz, amely folyóvízi haltenyésztés céljára tenné alkalmassá. Új probléma a szubalpin térségre jellemző éves csapadékösszeg csökkenése és időszakos víztöbblet okozta árvizek egyidejű jelenléte.

- Híres foglalt források találhatóak a térségben (pl. Hétforrás, Hörman forrás, Mohás forrás).

- A patakok esetében a parti mocsarasodás jelent problémát, illetve a lefolyás biztosítása, az épített környezet megóvása érdekében is megoldásra vár. (belterületi árvízi problémák)

A hulladékgazdálkodási szempontból a térség általános háztartási hulladékának gyűjtése megoldott, térségi lerakókban elhelyezhető. A szelektív hulladékgyűjtés a Felső Répcementi és Kőszegi járásban egyaránt működik (műanyagpalack papír és üveg gyűjtésre korlátozódik). A lakossági veszélyes hulladék elhelyezése nem megoldott. Kommunális hulladéklerakók: a Felső - Répcementi kistérségben megoldott, a Kőszegi kistérségben a nagyobb legális hulladéklerakó a 2020-as évek végéig megtelik. Hulladékszigetek kialakítása folyamatosan történik, nyílt hulladékudvara már csak a kis településeken nincs a térségnek.

A szabadban történő égetés a levegőtisztaság védelme érdekében helyi, illetve országos rendeletekben szabályozott, melyet a települések lakosságának nagy része be is tart.

A társadalom állapota:

Iskolázottság alapján legnagyobb százalékban az általános iskolai és szakmunkás végzettségűek köréből kerülnek ki a munkanélküliek, igaz, hogy döntő többségben ők alkotják a legnagyobb kínálatot is a munkaerőpiacon.

Munkaerő piaci szempontból egyértelműen kedvezőtlen, hogy csökken a népesség gazdasági aktivitása. Mindezt a népesség folyamatos elöregedése – egyre többen vannak a 60 év felettiek, a nyugdíjasok, vagyis inaktívak – másrészt, a munkába állás kitolódása okozza. A civil szféra térségi működésének megerősítése fontos cél, mert a civil szervezetek és szerveződések nagyban fokozhatják a lakossági társadalmi és gazdasági aktivitását, erejét. Hozzájárulhatnak a színes települési-térségi kulturális élet kialakulásához; és partneri viszony esetén nagy segítséget nyújthatnak a helyi önkormányzatoknak is – sok esetben átvállalva, ill. megkönnyítve azok kötelező feladatellátását is. Ahogy az előző időszakban is, napjainkban is, a szektor jelentős forráshiánnyal küzd. Nincs megfelelő anyagi háttérrel biztosító tagságuk és szponzor szervezet, aki képes lenne mellé állni megmozdulásaiknak és céljaik támogatásának.

A civil szervezetek többsége hagyományőrző, kézműves, asszonykórus, kertbarát, borbarát, vallási, kulturális, sport, környezetvédő, és időseket felkaroló céllal tevékenykedik. A civil szféra aktivitása a térségben főleg a nagyobb településeken koncentrálódik. Több település volt, akik eddig (pl. Kiszsidány és Kőszegpaty, Iklanberény, Lócs) egyáltalán nem rendelkeztek civil szervezettel, és néhány településen csak egy-egy szervezet alakult. Az elmúlt ciklus eredményeként ma már mindenhol találunk működő formális civil közösségeket. Legerősebbek ezen a területen is az ezer fő feletti települések, mint Lukácsháza, Csepreg, Bük, ahol 8-10 egyesület is működik. A térség kulturális arculatának alakításában a nagyszámú horvát és német nemzetiségi és az egyházakhoz kapcsolódó szervezetek is részt vesznek, komoly értékekkel járulnak hozzá kulturális életünkhöz. A legjelentősebb szervezetek az elmúlt időszakok pályázói közt is megtalálhatóak voltak, miután a Magyar Falu program forrásai, a gazdasági helyzet okán kimerültek. Fokozatosan csökken a gyermeklétszám, egyre több az eltartott.

A térségi gazdaság helyzete:

A térségben kevés a munkaskéz, kicsi a kis vállalkozások merítési lehetősége. A foglalkoztatási ráta így alacsonyabb, mint az országos átlag. Ennek oka az ausztriai munkavállalás, mely becsült száma elérheti 10-15%-ot is. Jellemző adat, hogy csak a 87 számú főúton, minden nap, Ausztria felé 16.000 munkavállaló ingázik. Regisztrált munkanélküliek száma alacsony, folyamatosan 200 fő körüli érték, ami a kőszegi kirendeltségen mérve, a városi munkakeresők számát is tartalmazza. A

munkanélküliségi ráta teljes járásra: 2,5%, viszont ebből a tartós munkanélküliek aránya magas és növekszik. Ami arra utal, hogy csak az nem dolgozik, aki képtelen munkahelyi munkavégzésre.

A mikro vállalkozások nagy része kényszervállalkozó, vagy egyszemélyes szolgáltató (biztonsági őr, képviselő, termék értékesítő, kozmetikai ipar), a mezőgazdasági őstermelők száma csökken. A termőföldek tulajdon szerint egyre jobban koncentrálódnak a nagyobb birtokméretű gazdaságokhoz.

A felsőfokú és középfokú végzettségűek számára a térségben kevés az olyan munkahely, ahol szürkeállományuk hasznosítható lenne, vagy az rosszul megfizetett. Ők elvándorolnak, vagy ingáznak a környező városokba, vagy Ausztriába, számos inkubációs technológia vállalkozás szívja fel őket.

A térség zajterhelése a megengedett határon belül mozog. Bük település esetén figyelhetünk meg csak változást, a nagyobb fokú iparfejlesztés hatására (NESTLÉ, Bük). Közúttal kapcsolatos szennyezés csak a 84-es és 87-es számú főútvonal menti 4-4 települést érinti.

A természeti erőforrások közül ki kell emelni a Bük határában 1957-ben szénhidrogén kutatás közben feltárt termál karsztvizet. Az ezer méteres mélységből, a devon korú dolomitból feltörő 58 C-os, Ca, – Na, - hidrogén-karbonátos jellegű, fluorid-tartalmú, 35,5 nkf keménységű és 3000-4500 mg/l összes oldott anyag tartalmú termálvíz kiválóan alkalmas gyógyászati célokra. Lényegében erre a bázisra települt a büki gyógyfürdő – gyógy idegenforgalom, a maga 800.000-es vendégéjszaka számával, melynek hatása döntő a térségünk fejlődése szempontjából. Ugyanakkor megfigyelhető, hogy a turisztikai szolgáltatások nagy része Bük városáról áttevéődik Bükfürdő településrészre, mintegy önálló és még működő helyre.

A térségben a turisztikához kapcsolódóan Bük – Bükfürdőn (800.000 vendégéjszaka) jellemzőek a vendégházak, panziók, magán szálláshelyek, üdülőházak, csárdák, éttermek, borkóstolóhelyek kialakítása, működtetése. Bükfürdő területén, a vendégkoncentráció okán a három, illetve négy csillagos, hotel rendszerű szálláshelyek viszik a prímet. A Kőszegi térségi (25.000 vendégéjszaka) vendégéjszakák eloszlását és összetételét vizsgálva is jelentős lemaradást figyelhetünk meg.

Bük város esetén drasztikus turisztikai településfejlesztési prioritás változás figyelhető meg. A fürdőhöz kapcsolható beruházói körök igényei szerint a településmarketing és gazdasági fejlesztés célja elkülönültek. Bükön a multik erősödése (NESTLÉ 1000 fős gyáregység) fejlesztése, míg a fürdőhöz kötötten a wellness turizmus előrekerülése figyelhető meg.

Látható, hogy míg a nagy, legalább három csillaggal minősített kereskedelmi szálláshelyek száma bővül, szolgáltatásaik színvonala emelkedik, addig a falusi vendéglátás, ami foglalkoztatási, vállalkozási szempontból a legfontosabb lenne számunkra kedvezőtlenül változva, szinte 10%-ra esett vissza.

A vendégéjszaka szám nem esett ekkorát a kis szolgáltatók esetén, de látható a wellness szektor ereje, dominanciája a térségben. Probléma, hogy a falusi szálláshelyek és vendéglátóhelyek szolgáltatásainak színvoalemeléséhez szükséges erőforrások nehezen teremthetők elő. Általános a Vas megye Turizmus Szövetség véleménye, hogy térségünkben is kevés a kapcsolt attrakció.

Kulturális adottságok:

A helyi érték, kulturális örökség részét képezi az épített környezet is, mely komoly erőforrása is lehet a régióknak, számos idegenforgalmi kapcsolódási lehetőséggel. Számos műemlék, műemlék-jellegű épület, templom, kastély, kegyhely, irodalmi és tudományos emlékhely található itt, (Sibrik kastély, Bozsok, Kőszegszerdahelyi erődtemplom, Cádi pincesor, Lukácsházi Vizierőmű, Nemescsói Artikuláris hely, Kőszegpatyi Festetics kastély, Csepregi búcsújáró helyek, Büki helytörténeti múzeum,

Simasági és Kőszegpatyi Festetics kastély, Lukácsházi Tájpince, Kőszegdoroszlói kegytemplomok), de azok tulajdonviszonyai, romló állaguk és hasznosításuk ellentmondásossága legalább annyi probléma forrása, mint amennyi közvetlen előnnyel ittlétük jár ma. Jellemző javulás a Kastély és egyéb programok lefutása után sem mutatható ki. Kiemelt turisztikai körzettevé válásunk (Sopron-Bük-Sárvár) eddig még nem hozott pályázati és fejlesztési lehetőséget a térségi mikroállalkozóknak.

Hagyományaink továbbadása és ápolása önkormányzataink és civil közösségeink legkiemeltebb feladata. Szellemi, kulturális értékeink, mint a Szerdahelyi Gúnynévtár, a Pösei Sárkány legendája, a Nemescsói Evangélikus közösség sajátos gasztronómiája és vallásgyakorlása, a Tömördi Madárvárta Természetvédelmi tevékenysége, Kőszegdoroszlói Hangás ápolása és gyógynövényismerete, Lukácsházi és Büki néptánc-hagyományok ápolása. Csömötei és Csepregi borkultúra ápolása kulturális értékeink közé tartoznak.

Térségi rendezvények, mint a Büki Aratóünnep, Bor és Gasztro Fesztivál, Velemi Gesztenye ünnep, Lukácsházi Pincés-Kemencés Fesztivál, Csepregi Fuvós találkozó, Gyepűtiprás, Lófuttatás, Forraltbor túra, Büki Téli Gasztronómiai Fesztivál, Gyöngyösfalusi Szent Márton nap, Cádi Gesztenye Fesztivál, Bői Bőség napok, Tézsula Hagyományos Ételek rendezvénye Nemescsóban, Malac Fesztivál, Pusztacsóban, mind jelentős nagyrendezvényünk, melyeket nem csak a helyiek látogatnak nagy számban, hanem az idelátogató vendégek is. A helyi közösségi értékekre és értékhordozó civilek által szervezett értékrendezvények, falunapok és a hagyományos, húsvéti, adventi, nyári falunapok fontosak a közösség egyben tartásában, illetve értékeink megismertetésében.

7.2 SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">• E.1, Jelentős a természeti, kulturális közösség által elfogadott helyi érték bázis• E.2, A helyi értékek, elismerten, jó fejlesztési és közösségi alapot biztosítanak	<ul style="list-style-type: none">• G.1, A térségi szereplők tőke hiánya• G.2, A vidéki, falusi élet, gazdálkodás népszerűtlensége, kevés a helyi termék alapanyag termelő, vállalkozó

<ul style="list-style-type: none"> • E.3, Vállalkozói, termelők, szolgáltatók nyitottak az együttműködésekre • E.4, A térségi fejlesztési szándék és pályázói bizalom erősödő 	<ul style="list-style-type: none"> • G.3, A fenntartható, környezetbarát gondolkodás és a térségi tudat mellé nem társul tenni akarás • G.4, Öregedő térség, fiatalok elvándorlása
<p>Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • L.1, Meglevő és alakuló szervezetek együttműködési hajlandósága növekszik • L.2, Jó LEADER pályázati tapasztalatok vonzzák a fejleszteni akarókat nagyobb motivációjuk kihasználható • L.3, Civil mozgalom megerősíthető lenne már alap céljaik kisléptékű támogatásával is 	<p>Fenyegetettségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • F.1, A települések elöregedése, elnéptelenedése, fiatalok elvándorlása • F.2 A támogatások hozzáférhetőségének romlása • F.3, Vészhelyzeti élet állandósulása

A SWOT szöveges elemzése

A helyzetfeltárásban összegyűjtött statisztikai információk, „TEIR” adatok elemzésén túl a megállapítások közt számba vettük:

- Fórumokon, egyeztetéseken elhangzottakat, tagság és pályázati menedzsmentek részéről
- Az Írott Kö Program, a Felső-Répcementi program, a Vas megyei Turizmus Szövetség Egészség, Minőség, Egyediség program, a megyei ITP, Kőszegi ÁROP Esélyegyenlőségi Program releváns helyzetfeltáró elemzéseit
- A 2014-2020-as HFS bonyolítása során szerzett tapasztalatokat
- Térségfejlesztőkkel és megyei politikai vezetőkkel folytatott konzultációkat
- Ipartestületek (Kőszegi, Csepregi, Büki) hozzászólásait.

A SWOT elemzése

Észak Vas vármegye erőssége a helyi értékeit számbavevő és arra építeni akaró közössége, mely az elmúlt ciklusban is megtapasztalta, hogy a LEADER közösség is hozzá tud járulni pályázati lehetőségek biztosításával az identitásunk megerősítéséhez. A civil közösségek önkéntes és akadályt nem ismerő munkájukkal tudják pótolni a rendezvények megtartásához szükséges anyagi erőforrások hiányát. Nekik a kis összegű pályázatok is nagy támogatást jelenthetnek. A térségünk legnagyobb gyengesége a helyi idős tulajdonosú vállalkozásainak elsoványodása, a vállalkozói kedv eltűnése. A generációváltás és a családi vállalkozások örökös nélküli átvétele nem megoldott, általános probléma. Ezen csak a vállalkozások újra strukturálása, kiegészítő, új vállalkozások alapítása tud segíteni. Új vállalkozások indítását a saját tőke hiánya hátráltatja, mert a szabadon leköthető tőke, nem a vállalkozásoknál alapítóinál összpontosul. Térségünkben jellemzően nem vállalkozások hoznak létre új vállalkozásokat, hanem magánemberek, akik önfoglalkoztató vállalkozókként, vagy kényszervállalkozóként terveznek dolgozni.

A kis településeken lakó fiatalok számára egyszerűbb és nyugodtabb máshol, városokban, Ausztriában dolgozni, mint otthon, a szülőfaluban vállalkozni. A határ közelsége, a városias élet modernsége, élhetőbbnek gondolása jellemző náluk, ezért is egyre kevesebb a hosszabb távon életképes induló vidéki vállalkozásunk.

Együttműködéseink, a szektorok közötti párbeszéd és kölcsönös segítség biztosítása, a rendezvényi és értékközösségi feladatok megvalósításával megindult, kihasználása megkezdődött. Az animációs feladatok ellátása során számos civil szervezetet és azok önkénteseit ismertettük meg egymással, alakítottunk közük csatornákat a kommunikációra és terveztünk más programokat is közösen velük. A turizmushoz kapcsolódó vállalkozások, borászok, helyi termék előállítók együttműködéseket indítottak egy közös rendezvényen való megjelenés, egymás megismerése után. Ezen szinergiák hasznosulása a térségünk egyik erőssége lehet a jövőben.

Az elmúlt időszak vészhelyzeti bezárkózása és civil élet megtorpanása nem volt előnyére a közösségeink fejlődésének és a vállalkozók fejlesztési elképzeléseinek. Ahogy új időszakot kezdünk megélni, ismét elérhetjük közösségszervező munkánk által a normál élet biztosította hosszabb távú fejlesztések megjelenését is.

8. A stratégia beavatkozási logikája

A beavatkozási logika LEADER vonatkozású rövid összefoglalása

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálódását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata.

A SWOT elemzésben erősségként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása.

A SWOT elemzésben gyengeségként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképevel összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

Az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület fejlesztői térségében, Észak Vas vármegyében a következő fő problémákat emeltük ki, melyeket HFS szinten a 2023-2027 években kezelni szeretnénk. Megállapításaink szerint, a megkezdett és a közösség által elfogadott helyi értékekre alapuló térségfejlesztő munkát folytatva a következő problématerületekre kívánunk befolyást gyakorolni:

A HFS, a SWOT elemzése és problémamegoldási reakciót igénylő megfogalmazása után a fejlesztő szemléletű stratégia készítés mellett tette le voksát. Elsődleges célja a meglévő közösség által elfogadott helyi értékeink leltárja alapján a közösség erősítésével, megtartó és innovációs potenciáljának növelésével, vállalkozó képesség kialakításával segítse az itt élőket lakhelyük, falvaik megőrzésében. Nem kíván más Operatív programokban megfogalmazottak szerint, nagy infrastrukturális beruházásokat, fejlesztéseket támogatni, de szeretné mikro és térségi célzattal saját problémáink megoldásában, a saját eszközeivel és forrásaival segítséget nyújtani a térségi szereplőknek.

Célja még a közösségi szinten értelmezhető, kis léptékű, hálózatos, egymás erősségeire építő beavatkozások, együttműködések összehangolása.

8.1 A stratégia jövőképe

Az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület Helyi Fejlesztési stratégia egy olyan, két vidéki kistérség hálózatos együttműködését reprezentáló dokumentuma, amely az előző fejlesztési ciklus közösség által elfogadott helyi értékeit megőrizve, azok minőségét javítva, innovációra nyitott, fenntartható társadalmi-gazdasági környezetet kiépítését tűzi ki maga elé. Az itt élő közösségek, ezeket az értékeket az Önkormányzatokkal és vállalkozókkal együttműködve, előtérbe helyezve azok elsőbbségét, azokat vállalva és bemutatva, szeretnék élhető környezetüket fenntartva előre lépni a közös jövő felé.

8.2 A stratégia célhierarchiája

A jövőképben, az elmúlt fejlesztési időszakokban összekovácsolódott két szomszédos kistérség, változatlan számú településével, HACs tagságával egyetértésben és együttműködésben határozta meg elképzeléseit. A turisztikai mágnesek, mint Bük és Kőszeg, az Írótkő Natúrpark a térség, a tájegység szerves részei, s fejlődésük, fejlesztésük csak úgy lehetséges, hogy ha vidékies térségük is velük épül, szépül. Ehhez alapot teremtő értékleltáraink, amelyekben településeink közös szempontok által nyilvántartott, fejlesztési szempontból regisztrált értékei vannak összegyűjtve remek alapot biztosítanak.

	Átfogó cél(ok)
1.	A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése
2.	Helyi gazdaságfejlesztési célú együttműködések létrejöttének elősegítése, ismertségének növelése, értékesítésének támogatása;
3.	Helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása;
4.	Közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése”

A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése célban kitűzött a helyi értékek és helyi értékű nyilvánított vállalkozások támogatása a vállalásunk. Önkormányzatainkkal egyetértésben a helyi igényeket és koherenciákat legjobban kihasználni képes vállalkozó réteg megerősítése a célunk.

Helyi gazdaságfejlesztési célú együttműködések létrejöttének elősegítése, ismertségének növelése, értékesítésének támogatása alatt a térségi vállalkozók együttműködéseinek, egymásra fejlesztői hatást gyakorló pályázatok generálása a vállalt cél.

Helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása során szeretnénk biztosítani az idelátogató vendégek és a belső rendezvényturizmus minőségi javulását.

Közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése célkitűzéssel a közösségeink értékóvó munkáját segítenénk a következő fejlesztési ciklusban.

9. Cselekvési terv

9.1 Az intézkedések leírása

I. számú intézkedés

- 1) Az intézkedés megnevezése: Térségi vállalkozások közösség által elfogadott helyi értékek szerinti igazolt értékfejlesztő intézkedése
- 2) Specifikus cél: a vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése Helyi gazdaságfejlesztési célú együttműködések létrejöttének elősegítése, ismertségének növelése, értékesítésének támogatása;
- 3) Indoklás, alátámasztás: Az elmúlt évek tapasztalatai alapján szükség van a vállalkozók a közösség által elfogadott helyi értéken alapuló vállalkozásfejlesztésére, hogy a működő és induló mikro és kis vállalkozások helyt tudjanak állni a térség gazdaságfejlesztési versenyében.
- 4) A támogatható tevékenységek meghatározása:
 - a) marketing
 - b) eszköz/ gépbeszerzés,
 - c) a tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
 - d) projekt előkészítési tevékenységet
 - e) megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása (csak eszköz)
 - f) a beszerzett eszközök, gépek beépítéséhez kapcsolódó építés
- 5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:
 - Személygépjármű beszerzés
 - Élő állat vásárlás
 - Használt árucikkek beszerzése
 - Mezőgazdasági üzemek beruházásai
 - Támogatási jogosultságok megvásárlása
 - Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek pl. lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése.

- 6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás: Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.
- 7) A jogosultak köre: jogi személyiségű vállalkozás, őstermelő
- 8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:
- térségi szempont
 - projektterv minősége
 - humán erőforrás
- 9) Tervezett forrás:
- az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 130.342 e Ft
 - a támogatás intenzitása: Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása esetén legfeljebb 80%, minden más esetben legfeljebb 65%
 - a projektméret korlátai: minimum 2.000 e Ft - maximum 10.000 e Ft
 - a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás
- 10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév-2027 II. félév
- 11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap
- 12) Kimeneti indikátorok:
- Beszerezett eszközök száma: 15 db
 - Fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 15 db

II. intézkedés

- 1) Az intézkedés megnevezése: Közösség által elfogadott helyi értékre alapozott, Önkormányzatok és civil szervezetek értékőrző és annak bemutatását segítő intézkedése
- 2) Specifikus cél: közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása
- 3) Indoklás, alátámasztás: Civil egyesületek, közösségek, „önkormányzatok” közösség által elfogadott helyi érték őrző és ápolását lehetővé tevő tevékenységekre, a közös térségi identitás erősítésére és fejlesztésére indokoltak. Jelenleg a meglévő leltárakon alapuló közösségi kezdeményezések száma alacsony, szükség van magára a leltárak és annak egy-egy elemének is bemutatására és fejlesztésére. Ennek a munkának a közösségek megismerik lakhelyük, közösségük értékeit és találhatnak új csatlakozási pontokat térségünk társadalmi életéhez.
- 4) A támogatható tevékenységek meghatározása:
- rendezvény szervezés
 - eszköz/ gépbeszerzés,
 - Térségi együttműködések kiépítése, „Civilek háza hálózat” kiépítése.
 - Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
 - Projekt előkészítési tevékenységet
 - Marketing
 - Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása
 - A beszerzett eszközök, gépek beépítéséhez kapcsolódó építés

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Mezőgazdasági üzemek beruházásai
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek pl. lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése.

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás: Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7) A jogosultak köre: Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek, Egyesület, Jogi személyiségű nonprofit szervezetek

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- 1) térségi szempont
- 2) projektterv minősége
- 3) humán erőforrás

9) Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 100.000 e Ft
- b) a támogatás intenzitása: Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása esetén legfeljebb 80%, legfeljebb 95%. (A beruházás nem járhat gazdasági tevékenységgel, a támogatást igénylő nem realizálhat abból profitot, és a projekt eredményének mindenki számára ingyenesen elérhetőnek, látogathatónak, igénybe vehetőnek kell lennie.)
- c) a projektméret korlátai: minimum 500 e Ft - maximum 2.000 e Ft
- d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév-2027 II. félév

11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

12) Kimeneti indikátorok:

- a) Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma: 25-30 db
- b) Fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 25-30 db
- c) Megvalósult rendezvények száma: 25-30 db

9.2 Együttműködések

Az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület Elnöksége és munka szervezete a HFS-ben a térségi együttműködések tekintetében szintén innovatív megoldást alkalmaz az érintett működési és kiterjesztett területén fejlesztésére.

A) Térségek közötti és nemzetközi együttműködések megvalósítása

A civil szervezetek és önkormányzatok esetében már az előző ciklusokban elkezdődött együttműködési haszon felismerésén túllépve, a mikrovállalkozások bevonásával kell erősíteni az együttműködéseinket. Nem csak térségben elért eredmények és

jó gyakorlatok helyi bemutatásával, hanem Vas vármegyei, a Sághegy LEADER térségi értékeink megismertetésével kell nagyobb rálátást biztosítani tagjaink, a LEADER közösség számára.

1. A Nyugat-dunántúli Régió Helyi Akciócsoportjainak együttműködése (térségek közötti)

Az együttműködések tervezett tématerületei: HACS tanuló akadémia, tudásmenedzsment, fiatalok megtartására módszertan, közös marketing, közös tanulmányút, térségi mintaprojektek

Specifikus cél:

- HACS Akadémia: több témakörben képzések
- Tanulmányutak – nemzetközi LEADER gyakorlatok közös megismerése
- Regionális Tematikus Fórumok (átfogó témákban, pl. ifjúság, helyi termék, szoc. szövetkezetek stb.)
- Közös monitoring tevékenységek
- Közös kommunikációs aktivitások (pl. közös értékelő kiadványok, LEADER napok stb.)
- Negyedévenkénti találkozók

Indoklás, alátámasztás: „együtt többre vagyunk képesek”

Közös tervezési műhelyek, közös tanulmányút mélyítette el a közös munkát. A központi képzéseken túl korszerű és hasznos tudás szerzése, valamint a szűk humán kapacitások ellensúlyozására egy-egy tevékenységhez kapcsolódóan regionális szintű feladatmegosztás megvalósítása, ill. közös feladatellátás.

2. LEADER Együttműködés (térségek közötti)

Az Együttműködés jellege: LEADER HACS-ok LEADER Együttműködése egymás értékeinek bemutatására

A két együttműködő térség együttesen indít disszeminációs tevékenységet, hogy jó gyakorlatai bemutatásával, példát mutasson, fejlődéshez segítse a másik térségek jövőbeli projektgazdáit. .

Együttműködési munkánkat az új ciklus HFS-ében meghatározott módon, a Sághegy LEADER Egyesület és általunk is igényelt tevékenységi területen szeretnénk elmélyíteni. Fő célunk, hogy térségi jó példák bemutatásán túl, lehetőséget biztosítsunk LEADER tagságunknak a mi fejlesztési jó gyakorlataink megismerésére, esetleges mintaprojekt indítására LEADER keretében.

Partnerség: Sághegy LEADER, UTIRO HACS

Cél meghatározás: Ismeretterjesztő és tudásátadó Projekt indítása az együttműködések erősítésében a Sághegy LEADER Egyesülettel

Tervezett forrás: 20.000 e Ft

3. Összefogás egyes magyar lakta romániai településekkel a magyar nyelv és kultúra fennmaradásáért (nemzetközi)

Az együttműködések tervezett tématerületei: Erdélyi magyar lakta településekkel a turizmus vagy a közös kulturális és sport rendezvények, programok, akciók témakörben szerveződő együttműködések. Tevékenységekben figyelmet fordítunk a helyi gazdasági szereplőkre, termelők és civil szervezetek, kulturális csoportok közös találkozási pontjainak megteremtésére, az alulról

jövő kezdeményezések megvalósítására. Ismeretterjesztő és tudásátadó Projekt indítása a nemzetközi együttműködések erősítésében az UTIRO Téségfejlesztő Egyesülettel közösen.

Specifikus cél:

Célunk a kulturális értékeink, hagyományaink védelme, együttműködések erősítése, térségi identitás ösztönzése. A rendezvény, közösségi kezdeményezések, közös fejlesztések hatására a kulturális értékek védelme és gyarapítása, a hagyományok megőrzése valósul meg, a térségi identitás növekszik, a közösségi erő erősödik.

Indoklás, alátámasztás:

A Sághegy LEADER Téségében kettő nagy települése Ikervár és Jánosháza is több Vajdahunyad megyei magyarlakta településsel több éves jó kapcsolatot ápol. A közös rendezvények során tapasztaltuk, hogy a határon túli magyarjaink nemzeti identitásukat egyre nehezebben tudják megélni, kultúrájukat ápolni. Az ottani polgármesterek a személyes találkozók alkalmával jelezték felénk együttműködési szándékát a turizmus, a sport, a kultúra területén. A projekt során a fiatalok az elsajátított és a bennük élő tudás segítségével maguk válnak alvó állapotuk felrázóivá, hagyományok őrzőivé. Az együttműködés hatására a fiatalok megismerik egymást, kapcsolatok érnek be közöttük, a magyar közösségek a magyar identitástudatukat határon innen és határon túl együtt erősíthetik.

Mindamellert, hogy egymás szokásait, hagyományait is látják, lehetőség nyílik a gyökerektől épülve a magyar kultúra és nyelv ápolására, megélésére. A magyar nemzeti azonosságtudat megerősödik. Értékőrző és közösségfejlesztő kapcsolatok alakulnak.

Tervezett forrás: 2.000.000 Ft

B) Egyéb együttműködések megvalósítása

Egyesületünk egyéb Együttműködési projektet nem tervez indítani a fejlesztési ciklusban.

9.3 Kommunikációs terv

1. a célcsoport(ok) meghatározása: Egyesületünk Facebookos és webes elérhetőségein keresztül a térségének valamennyi szervezetét és polgárát el kívánja érni, Egyesületi tagsága számára külön biztosított köremailes tájékoztatási fórumot tart fenn. Személyes, illetve telefonos kommunikációs csatornánk, minden térségi érdeklő számára elérhető.
2. a kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása: Az Egyesület honlapján a www.utiro.hu-n és facebook elérhetőségén közzétezzük a HFS készítésével és végrehajtásával kapcsolatos információt. A honlapot frissítjük és releváns információkkal töltjük fel.
A honlapunkon, a dokumentumtárban a „Dokumentumok” menübe folyamatosan feltöltöttük a keletkezett dokumentumokat, illetve a híreinkben tájékoztatást adtunk a fejlesztésekkel kapcsolatos eseményekről. Facebook

profilunkon folyamatosan osztjuk meg a keletkező híreinket, információinkat. A projektötletek gyűjtéséről a honlapunkon, a körlevelekben és a hirdetésekben hívtuk fel a lakosság figyelmét.

3. a HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, ezek kezelésének és dokumentációjának módja: A HACS HFS-e a webes felületünkön elérhető. Belső munkaszervezeti SZMSZ, Alapszabályunk, HBB működési szabályzat a tagság számára az Egyesületi tagok számára munkaidőben az Egyesület Irodájában megtekinthetőek. Működéssel kapcsolatos jegyzőkönyvek, illetve döntések tára szintén személyes jogosultság igazolása után elérhetőek az irodában.
4. a kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása: Az Egyesület munkaszervezetének mindkét dolgozója egyetemlegesen felel a kommunikációs feladatok ellátásáért.
5. a HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve: A kommunikációs tevékenységünket folyamatosan, a ciklus egészében, 2024-2027 időszakban biztosítani kívánjuk.
6. a kommunikációs tevékenység pénzügyi terve: Egyesületünk 2024-2027 évekre nem tervez pénzügyi eszközöket elkülöníteni kommunikációs tevékenységére. Meglevő eszközökkel, ingyenes felületeken dolgozóink végzik ezt a tevékenységet. Adminisztratív munkatársunk által kezelt kommunikációs felületekre érkező megkeresésekre 24 órán belül reagálunk, személyes konzultációs igényeket is lehetővé tevő időpont és téma egyeztető megbeszéléseken is akár. Projektfejlesztési és pályázati kommunikációs feladatokat az Egyesületünk Elnöke látja el.

9.4 Egyéb, a HACS által megvalósítani tervezett projekt

Az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület a Fejlesztési ciklusban Közösség által elfogadott helyi értéktári rendszerének bemutatására rendezvényt egybekötött marketing arculatfrissítést és a webes megjelenést biztosító számítógépes eszközpark fejlesztést kíván végrehajtani a saját projekt keretein belül.

A tervezett tevékenységek segítik a térségi és megyei LEADER közösség informálását, az UTIRO bemutatását és elismertségének növelését! A projekt során asztali pc konfiguráció, NAS háttértár és marketingeszközök kerülnek beszerzésre! Webes arculatunkat frissítjük és akadály mentesítjük! A projekt eredményeit egy térségi nagyrendezvény keretein belül kívánjuk bemutatni az érdeklődőknek!

Tervezett forrás: 5.000.000 Ft

10. Monitoring és Indikátorok

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

- elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
- segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközül szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérésénél.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciós intézkedések hatását hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciós intézkedések hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság iránymutatásokat és eszköztárat dolgozott ki a jogalkotás minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2021/2115 rendeletet. Ez a rendelet létrehozza a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfelelésről a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseire képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok

- A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).
- A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:
 - azok amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
 - azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
 - azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
 - az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:
 - azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neve.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 41. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok

- A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott TO-kban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):
 - a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
 - a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;
 - a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
 - eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.
- A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.
- A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.
- A tudástranszferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.
- A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.
- A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.
- A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségekben.
- A munkahelyteremtő műveletek száma.
- A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.
- Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.
- A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.
- A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek száma.
- Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1 Monitoring

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

Az Irányító Hatóság és a Monitoring bizottság a vidékfejlesztési projektek monitoringját mutatók (indikátorok) alapján végzi. Az indikátorokra vonatkozóan az Európai Bizottság keretszabályozást dolgozott ki, ez a Közös Monitoring és Értékelési Keret (KMÉK), melyet Egyesületünk teljes egészében átvesz.

Az indikátorok meghatározása, gyűjtése, mérése és számítógépes feldolgozása a KMÉK módszertani segédlete alapján történik. A mutatókat és az alapadatokat az Irányító Hatóság a kifizető ügynökség megbízásából az Egyesület gyűjti a kedvezményezettektől meghatározott időközönként. A pályázati nyerteseknek/kedvezményezetteknek adatszolgáltatási kötelezettségük van, melyet szabályozni a pályázati kiírásban és a támogatási szerződésekben.

- Az Egyesület a Helyi Fejlesztési Stratégiában valamennyi intézkedés vonatkozásában meghatározott, reálisan elérhető kimeneti és eredmény indikátorokat határoz meg, relevánsan az elérendő céljainkhoz.
- A pályázatok beadásakor az akciócsoporthoz több, e feladathoz kapcsolódó kötelezettséget is előír a pályázóknak:
 1. Minden pályázónak nevesítenie kell a pályázatában azt, hogy az intézkedéshez kapcsolódó eredményindikátorhoz kapcsolódóan mekkora értéket vállal a projekt keretében
 2. Minden pályázónak be kell mutatni, hogy ezt az értéket a megvalósítás során illetve a megvalósítást követően milyen módon fogja dokumentálni, igazolni. Ennek értékelése a pályázat értékelésénél is döntő szereppel bír majd.
 3. Elvárás a pályázóval szemben, hogy a megvalósult projektjéről részletes leírást és képi dokumentációt juttasson ez az akciócsoporthoz számára.

Az Egyesület ezekre a kötelezettségekre már a pályázat felhívási szakaszban felhívja a pályázók figyelmét. A munkaszervezet segíti a projektgazdát a projektnek megfelelő, ugyanakkor a monitoring célokra is alkalmas indikátorokhoz kapcsolható vállalkozások megfogalmazásában.

A munkaszervezet a pályázati dokumentumokból kinyeri és belső nyilvántartásaiban rögzíti a monitoring szempontjából fontos információkat és változatlanul továbbítja azokat az IH számára.

Az egyes támogató projektek lezárásakor az Egyesület bekéri a projekt megvalósulási leírásokat és legalább 3 db nagyfelbontású tárolhatóságra alkalmas képet a megvalósult fejlesztésről.

A kimeneti, illetve az eredményindikátorok vizsgálatán túl a HACS minden HFS felülvizsgálatkor és a HFS megvalósításának végső elemzésekor önértékelést is végre fog hajtani. Ennek során a felülvizsgálatot végző tervező munkacsoport (Elnökség) megvizsgálja a forrásfelhasználást, a munkaszervezet szakmai teljesítményét.

Az átadott adatok, részünkről, egyfajta leltározást tesznek lehetővé a HFS haladása során, ahol a források, a tevékenységek és eredmények értékelése folyik. A monitoring során keletkező mennyiségi adatok segítenek a folyamatos javításban és a közpénzek nyomon követését is lehetővé teszik.

Az IH értékelése a programunk eredményeit vizsgálja, eredményességük, hatékonyságuk alapján. Az értékelés szorosan összefügg a monitoring tevékenységgel és hozzájárul az átláthatóság növeléséhez, valamint segíti a döntéshozók jövőbeni munkáját. Ezért fontosnak ítéljük az IH hathatós segítségét a monitoringozási feladatunk során.

10.2 Az indikátorok megadása

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.1 ^{PR} A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával	személyek száma	-	-	-	-	-	-	-

	kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcsereben vagy az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma								
Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	R.10 ^{PR} Az ellátási lánc szervezettségének javítása: A KAP keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-
Képzített megújuló energiatermelő kapacitás	R.15 A mezőgazdaságból, erdészetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia-termelés kapacitásbővítésébe, a biomassa-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt	-	-	-	-	-	-	-
	Napelemes fejlesztések		-	-	-	-	-	-	-
	Biomassa		--	-	-	-	-	-	-
	Egyéb		-	-	-	-	-	-	-
Új munkahelyek száma	R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott		-	-	-	-	2	-	-

	új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)	teljes munkaidős egyenérték								
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok száma	R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a biomassza alapú gazdaságok száma	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-	-
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A támogatott „okos falu” stratégiák száma	„okos falu” stratégiák száma	-	-	-	-	-	-	-	-
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma	R.41 ^{PR} Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP- támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya	fő	-	-	-	-	-	-	-	-
Rendezvényeken részvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesevő projektekkel érintett személyek száma	fő	-	-	-	-	-	-	-	-
Beszerzett eszközök száma	A projekt keretében beszerzett eszközök száma	db	-	-	-	-	15	-	-	-
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db	-	-	-	-	15	-	-	-
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db	-	-	-	-	0	-	-	-
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db	-	-	-	-	30	-	-	-
Megvalósult rendezvények száma	A projekt keretében megvalósult rendezvények száma	db	-	-	-	-	30	-	-	-

11. Indikatív pénzügyi terv

a) A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	V (vállalkozói)		80.000	50.342			130.342	55
2.	N (nonprofit)		50.000	50.000			100.000	42
3.	Saját projekt			5.000			5.000	3
	Összesen		130.000	105.342			235.342	

a) A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek		17.074	17.074	17.074	17.073	68.296
Animációs költségek		500	500	500	500	2.000
Egyéb tervezett bevételek		1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Összesen		19.574	19.574	19.574	19.573	78.296

Melléletek

1. számú melléklet: A HACS összetételének részletes bemutatása

A HACS összetételének részletes bemutatása

a) A HACS összetétele

Az UTIRO Térségfejlesztő Egyesület szervezete az Egyesületi törvény alapján meghatározott formában épül fel. A törvény szerint Elnöke, Tóth Tamás (civil szféra) és alelnöke Baranyai András (vállalkozói szféra) a vezető tisztségviselői. Őket munkájukban az Elnökség támogatja. Az öttagú elnökségben további tagok Virág János (önkormányzati szféra) Hajós Attila

(önkormányzati szféra) Vlasich Krisztián (civil szféra). Az adminisztrációs, animációs és pályázati ügyviteli feladatokat Bolfán Csaba munkaszervezet vezető és Óri Anna pénzügyi menedzser munkatárs látja el. Egyéb szervezeti csoportok, munkacsoportok nem működnek a HACS keretein belül.

Az Egyesületnek 2023 évben 105 tagja van.

Taggá a térségünk bármely szervezete vállalhat, amennyiben belépési szándékát jelzi a munkaszervezet felé egy Belépési szándéknyilatkozat kitöltésével, illetve egy rövid bemutatkozás beküldésével. Ezeket a dokumentumokat az aktuális Elnökségi ülések alkalmával, többségi döntéssel elfogadja és a felvételtől dönt. Ezek után a munkaszervezet értesíti az új tagot a felvétel és kötelezettség illetően. A tagdíj egységesen 13.500 Ft.

b) A HACS tervezett munkaszervezeti felépítésének bemutatása (személyek, feladatok, helyszín stb.)

Egyesületünk 1 raktári célt szolgáló épületrészben, Csepregen, korlátozottan és Tömördön irodában 2 db munkaállomást tart fenn és 2 munkavállalót foglalkoztat teljes állásban, Bolfán Csaba munkaszervezet vezető és Óri Anna pénzügyi menedzser személyében, valamint Tóth Tamás, mint az egyesület elnöke vesz részt a napi munkánkban megbízási jogviszonyban. Tóth Tamás, az előző elnökök példáját követve, minden héten lehetőség szerint, de minimum egy alkalommal egyeztet a munkaszervezet tagjaival az Egyesület Tömördi irodájában vagy a munkavállalók lakásain az aktuális teendőkről a hivatalos Covid-19 intézkedések betartása mellett.

c) A működés fizikai feltételeinek rendelkezésre állását és a fenntartás biztosítását is be kell mutatni.

Tömördön, a Fő utca 87 szám alatt, több mint 50 m² felületet bérlünk, ahol ki tudjuk szolgálni tagságunk és az érdeklődők információs igényeit. Az ingatlant a Lukács házáért KFT-től béreljük, határozatlan időre.

Kötelező feladataink elvégzésén túl, menedzser-asszisztens munkatársunk civil egyesületek pályázati elszámolásaiban segít. Munkaszervezet vezetőnk pályázati tanácsadást és projektötlet gyűjtési feladatokat látott el.

Egyesületünk könyvelési feladatait a Non-Stop Profit Kft. látja el szerződés szerint.

Az Egyesület számlavezető pénzügyintézete a MBH ZRT.

A HACS által javasolt döntéshozási alapelvek bemutatásánál térjenek ki arra, hogy kik vesznek részt, milyen jogosultsággal, feladattal és felelősségi körrel milyen típusú döntésben? A HFS e fejezetének tartalmaznia kell a térségi animációra és a projekt fejlesztésre vonatkozó szervezeti és működési elképzeléseket és az erre alkalmas és rendelkezésre álló humán erőforrás bemutatását.

d) HBB összetétele és működése

A HBB összetételében fiatal vállalkozó tagunk bevonásával tudjuk biztosítani a fiatalok döntéshozatalba való bevonását előíró kötelemünket. Így mind a nők és a fiatalok HBB szerepvállalása biztosított a következő fejlesztési ciklusban.

A HBB-t a HACS legfőbb szerve egyszerű többséggel választja, megbízási időpontok megállapításával. A HBB öt (5) tagból mely személyek mindig az Egyesület Elnökségének tagjai, valamint négy (5) póttagból áll. A HBB-ben, döntéshozatali eljárásban, egyik szféra sem rendelkezhet a szavazatok 49%-át meghaladó hányaddal, valamint biztosítani szükséges, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok több mint 50 %-át állami hatóságnak nem minősülő partnerek adják. Amennyiben egy HBB tag önkormányzati vezető (pl. polgármesteri) tisztséget is betölt más civil vagy vállalkozói megbízatása mellett, akkor az arányok kialakítása és megállapítása során a mindig a közzszférabeli tisztségét kell figyelembe venni!

A Projekt értékelés/kiválasztás folyamatának bemutatása:

A 2024-2027-es Pályázati ciklus során az UTIRO folytatni kívánja az előző ciklusban már megszokott módon kívánja ellátni. Az előzetes pályázói konzultációk során megismerve a pályázati projekt tartalmát igazolást állít ki a konzultációról és a KÖÁEHÉ-nek való megfelelésegről, melyet az Egyesületünk tart nyilván!

A beadott pályázatokat hiánypótlás után értékeli a munkaszervezeti munkatárs és pontozási szempontokat tartalmazó táblázat alapján pontozza. Az így elkészített értékelési szempontokat tartalmazó dokumentumot viszik a HACS tagságából választott HBB elé, ahol mind a nemekre, mind a kor és szektoromként összetételre vonatkozó szempontokat figyelembe vett tagi összetétellel szavaznak a Tagok a helyi támogathatóságról. A támogatott pályázatok további adminisztrációs kezelése visszakerül a HACS munkaszervezetéhez! (UTIRO SZMSZ és HBB ügyrend szerint)